

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

ПРОЦЕСУ.....	238
--------------	-----

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

АЛМАШІ С.І., ГАБОВДА В.В.ЩОДО ПРОБЛЕМИ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ.....	240
АЛМАШІ С.І., ЯЦІВ В.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ГОТОВНОСТІ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮНАКІВ.....	242
АЛФЕЛДІЙ В.В., БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	244
АПАЦЬКА Я., ГЕРЦОВСЬКА Н. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІТЕЙ БІЛНГВІВ.....	246
БАРЧІ Б. В. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИБОРУ ТА МОТИВАЦІЇ	248
БЕДЕВЕЛЬСЬКА М. THE USE ULTIMEDIA TOOLS IN ENGLISH LESSONS FOR THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF HIGH SCHOOL STUDENTS.....	250
BISKU E. S. THEORETICAL FOUNDATION OF THE FORMATION OF LINGUISTIC AND SOCIO-CULTURAL COMPETENCE OF STUDENTS IN ENGLISH LANGUAGE LESSONS.....	251
BLYSKUN E. E. TEACHING SPEAKING AND WRITING OF STUDENTS OF 7-8 GRADES USING ART TECHNOLOGY IN ENGLISH LANGUAGE LESSONS.....	253
BOHDAN D. M. USE OF PROJECT TECHNOLOGY FOR DEVELOPMENT OF SKILLS ENGLISH MONOLOGICAL SPEAKING BY STUDENTS OF THE 8TH GRADE.....	255
БРЕЦКО І.І., БІЖКО Р.В. МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ.....	257
БРЕЦКО І.І., ВОЙТОВИЧ В.В. ВПЛИВ САМОЕФЕКТИВНОСТІ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	259
БРЕЦКО І.І., СПАЧИНСЬКА С.-Є.І. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ Я ОСОБИСТОСТІ	261
БРЕЦКО І.І., БАРНА Г.І., БЕНЯК О.М. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ.....	263
ВАРГА Л., КОЗАР Т. ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	265
HERTSOVSKA N., RAIKHEL A. ENVIRONMENTAL EDUCATION: TREND OR NECESSITY.....	267
ГОЛОВЧУК О. В., ВЛАСЕНКО В. ДЖЕРЕЛА ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГІЇ ТА ОСОБИСТИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ.....	270
ДРАГУСЬКА О.В., ЛІБА О.М. ФОРМУВАННЯ НАРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	272
КЕНТЕШ І. С. СПЕЦИФІКА МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У МИСТЕЦЬКІЙ СФЕРІ.....	275
KONCHOVYCH K. T. SOCIOCULTURAL PREREQUISITES FOR REFORMING THE PRIMARY SCHOOL IN THE UNITED STATES.....	276
КОСТЮ С. БУКШЕНКОВА А. ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ УСПІШНОГО ПЕРЕНОСУ ЗНАНЬ.....	278
ЛІБА О.М., ЯКИМЕНКО Є.А. МАТЕМАТИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Література:

1. Васильчак С.В., Дубина М.П., Вівчарук О.М. Мотиваційні процеси в агропідприємствах. Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. Київ, 2018. № 6 (205). С. 47-53.
2. Колот А.М. Мотивація персоналу. К.: КНЕУ, 2002. 345 с.

УДК 159.922:159.923

БРЕЦЬКО І.І.,
к.психол.н., доцент, завідувач кафедри психології
ВОЙТОВИЧ В.В.
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ САМОЕФЕКТИВНОСТІ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Теперішній час глобальних соціальних змін, жорсткої ринкової конкуренції звертає увагу вчених на проблему ефективної поведінки людини, ефективного функціонування в суспільстві. Вчені сьогодні сходяться на думці, що успішність у тій чи іншій сфері діяльності пов'язана з такими мотиваційними і когнітивними особистісними факторами, як оцінка власних здібностей, можливостей, переважні стратегії подолання труднощів та ін

У вітчизняній психології ефективність особистості виступає синонімом самоефективності та розуміється у двох значеннях: 1) ефективність особистості як почуття самоповаги і власної гідності, так і реальну компетентність (здатність, уміння вирішувати життєві проблеми); 2) ефективність особистості як інтегральна здатність бути компетентним, відповідати вимогам середовища.

Сьогодні існує чимало визначень самоефективності, та всі вони спираються на визначення засновника теорії соціального навчання А. Бандури: «самоефективність – це усвідомлена здатність людини протистояти складним ситуаціям та впливати на ефективність діяльності і функціонування особистості в цілому» [3].

«Самоефективність – це переконання у власних здібностях організувати і здійснити дії, що необхідні для того, щоб досягти певних результатів» (Основою людської свободи, згідно А. Бандурі, є вплив на себе, що можливий завдяки двоїстій природі Я – одночасно як суб'єкта та об'єкта – і причинно впливає на поведінку так само, як і зовнішні його причини. «Люди здійснюють деякий вплив на те, що вони роблять, через альтернативи, які вони приймають у розрахунок, через прогнозування та оцінку результатів, що уявляються, включаючи їхні власні самооціночні реакції, і через оцінку ними своїх здібностей виконати те, що вони намічають». Загальна формула А. Бандури зводиться до того, що «людська поведінка детермінована, але детермінована частково самим індивідом, а не тільки лише середовищними факторами» [3].

Відповідь на питання, як уявлення про ефективність впливають на поведінку, розширила можливості впливу на самоефективність особистості.

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Виділяють чотири процеси, за допомогою яких переконання в самоефективності регулюють функціонування суб'єкта: когнітивний, мотиваційний, емоційний і селективний.

По-перше, сприйняття власної ефективності впливає на вибір виду діяльності. Людина береться за справи, які, на її думку, їй під силу, і уникає справ, з якими, з її точки зору, їй не впоратися. Цей момент ілюструють дослідження детермінант вибору кар'єри. Навіть у вибірках чоловіків і жінок з однаковим інтелектуальним рівнем жінки менш упевнені у власній ефективності у відношенні завершення освітніх програм, що вимагають математичних і технічних здібностей. Як наслідок, вони рідше обирають природничі дисципліни і в якості основних предметів, і в якості галузі професійної діяльності. З часом ефекти подібних процесів прийняття рішення накопичуються. Уникаючи ситуацій, які змогла би подолати, людина втрачає можливість придбання нових цінних навичок. Основна функція мислення полягає в наданні людям можливостей прогнозувати перебіг подій і використовувати засоби контролю над тими подіями, які можуть впливати на їхню повсякденну діяльність.

По-друге, якщо виконання дії вже розпочато, сприйняття самоефективності впливає на старанність і наполегливість, незалежно від складності завдання.

По-третє, оцінка власної ефективності також впливає на емоційні реакції. Невпевненість у власній здатності вирішити найважливіші життєві завдання може супроводжуватися навіть депресією, а невпевненість у своїй академічній та соціальній ефективності підвищує ризик виникнення депресії у підлітків. Центром позитивної психології і об'єктом найбільш численних досліджень виступають позитивні емоції – стану щастя, задоволеності, потоку оптимізму, надії та ін. Причому роль цих емоцій аж ніяк не зводиться тільки до гарного настрою [1].

Останній спосіб, яким переконання в самоефективності вносять свій внесок в адаптацію і саморозвиток, пов'язаний з селективними процесами. Переконання в особистій ефективності формують образ життя за допомогою відбору занять і умов оточення [2].

Отже, самоефективність та особистісний досвід синергетично пов'язані: особистість впливає на досвід, у свою чергу, досвід є ресурсом для розвитку самоефективності особистості; а також саме психічні процеси виступають джерелом набутого досвіду, що складає передумову розвитку самоефективності.

Література:

1. Калошин В. Ф. Управління думками – ефективний засіб досягнення щастя, здоров'я, успіхів кожною людиною / Практична психологія та соціальна робота. – № 5. – 2011. – С. 69-72.

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

2. Луценко О. Л. Стратегії та механізми психологічної адаптації особистості до умов перехідного періоду в суспільстві: Дис... канд. наук: 19.00.01/ – 2006. – 190 с.

3. Bandura A. Self-efficacy assessment / In R. Fernandez-Ballesteros (Ed.), Encyclopedia of psychological assessment. London: Sage Publications. – 2002.

УДК 37.015.311:159.923-043.83

БРЕЦКО І.І.,
к.психол.н., доцент, завідувач кафедри психології
СПАЧИНСЬКА С.-Є.І.
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ Я ОСОБИСТОСТІ

Більшість дослідників вказує, що люди в яких приємна зовнішність, мають переваги при соціальній взаємодії. Але ця реакція є автоматичною, яку характеризують як гало-ефект. Гало-ефект має місце тоді, коли одна позитивна характерна риса якоїсь людини кидається в очі оточуючим і як би віддаляє на задній план усі його інші якості.

Психологами отримані підтвердження того, що фізична привабливість часто виступає саме такою характерною рисою. Дослідження показали, що люди автоматично приписують індивідам, які мають приємну зовнішність, такі позитивні якості як талант, доброта, чесність, розум. Тому, привабливі люди здаються більш переконливими і вони потребують менших витрат сил і енергії для того, щоб змінювати думку інших людей і отримувати бажані результати.

Усвідомлення людиною своєї фізичної (тілесної) сутності представляє собою такий же самий пізнавальний процес, як й пізнання (відображення) об'єктів зовнішнього світу та інших людей. Цей процес завжди опосередкований потребами, відносинами суб'єкта як особистості, в силу чого самосвідомість є складною динамічною єдністю значення і відношення, інтелектуального та афективного [1].

Реалізуючи особистісний підхід в дослідженні образу фізичного Я, вчені у своїх дослідженнях, по-перше, показують взаємозв'язок та взаємовплив афективних і когнітивних процесів, роль індивідуально-особистісних властивостей суб'єкта (стилю) в процесі відображення ним своїх тілесних якостей. Це означає також розрізнення в структурі самосвідомості двох компонентів – образу фізичного Я як когнітивного утворення та емоційно-ціннісного відношення (самооцінки) як афективного утворення. В цьому контексті в психологічній літературі оперують терміном “Я-концепція” особистості, який означає “сукупність всіх уявлень індивіда про себе” [2].

Описову складову Я-концепції називають образом Я; складову, пов'язану з ставленням до себе або окремим своїм якостям, - самооцінкою; сукупність окремих самооцінок визначають як прийняття себе; поведінкові реакції,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>